

HET PAKKET

Eerder verschenen van dezelfde auteur bij The House of Books

Het Joshua-profiel

De therapie

Passagier 23

Afgesneden

Sebastian Fitzek

Het pakket

the house of books

Oorspronkelijke titel: *Das Paket*

© 2016 by Verlagsgruppe Droemer Knauer GmbH & Co. KG, Munich, Germany

Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met AVA international GmbH,
Germany (www.ava-international.de)

© Sebastian Fitzek, 2016

© Vertaling uit het Duits: Lucienne Pruijs, 2017

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2017

Omslagontwerp: Studio Jan de Boer, Amsterdam

Foto auteur: © H. Henkensiefken

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 5224 5

ISBN 978 90 443 5225 2 (e-book)

NUR 332

www.sebastianfitzek.de

www.thehouseofbooks.com

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn dreamteam:

Manu, Roman, Sabrina, Christian, Karl, Barbara en Petra

Voor de onmisbaren:

Carolin en Regine

En natuurlijk voor degenen die ik zelfs mis als ik ze ombels:

Sandra, Charlotte, David en Felix

*In dankbare en liefdevolle herinnering aan mijn vader
Freimut Fitzek*

‘... alle verhalen die lang genoeg verteld worden eindigen met de dood, en hij die dat voor u verborgen zou houden is geen waarheidsgetrouwe verhalenverteller.’

E. Hemingway

Het is onmogelijk iets te observeren zonder het te veranderen.
De onzekerheidsrelatie van Heisenberg

Proloog

Toen Emma de deur naar de slaapkamer van haar ouders opendeed, kon ze niet vermoeden dat ze dat voor de laatste keer zou doen. Nooit meer zou ze zich gewapend met een knuffelolifant 's nachts om halfeen tegen haar moeder aan vlijen, terwijl ze voorzichtig haar best deed om bij het in bed kruipen papa niet wakker te maken, die in zijn dromen met zijn voeten trappelde, onsamenhangende woorden mompelde of met zijn tanden knarste.

Vandaag trappelde, mompelde of knarste hij niet. Vandaag jammerde hij alleen maar.

'Papa?'

Emma liep op de tast vanuit het donker op de gang de slaapkamer in. Het licht van de volle maan die in deze lentedagen als een middernachtzonsboven Berlijn troonde, viel met een kwikzilverachtig schijnsel door de gesloten gordijnen.

Met samengeknepen ogen, waar haar pony als een kastanjebruin gordijn voor hing, kon Emma de omgeving wel dromen: de rotan koffer aan het voeteneinde, de glazen nachtkastjes aan beide zijden van het brede bed en de kast met de schuifdeuren waarin ze zich vroeger soms verstopt had.

Tot Arthur in haar leven kwam en het verstopperijtje spelen had verpest.

'Papa?' fluisterde Emma en ze tastte naar de blote voet van haar vader die onder het dekbed uitstak.

Zelf had ze maar één sok aan en die hing half over haar tenen. De andere was ze kwijtgeraakt in haar slaap, ergens op weg van het

My Little Pony-kasteel naar het dal van de vliegende, zilvergrijze spin die haar in haar droom soms bang maakte.

Maar niet zo bang als ik voor Arthur ben.

Hoewel hij haar steeds weer verzekerde dat hij niet slecht was. Maar kon ze hem vertrouwen?

Emma drukte de olifant steviger tegen zich aan. Haar tong voelde aan als droge kauwgom die tegen haar gehemelte plakte. Ze had haar zwakke stem zelf amper gehoord, dus probeerde ze het nog een keer.

‘Papa, wakker worden.’ Emma plukte aan zijn teen.

Terwijl haar vader zijn teen terugtrok, draaide hij zich jammerend opzij. Hij lichtte daarbij even het dekbed op en zijn typische slaaplucht drong door in Emma’s neus. Ze wist zeker dat ze met haar ogen dicht haar vader alleen aan zijn geur uit honderden zou kunnen herkennen. Aan die gronderige mix van tabak en eau de cologne die haar zo vertrouwd was. Die ze zo graag rook.

Emma dacht even na of ze het niet beter bij haar moeder kon proberen, die was er altijd voor haar. Papa schold vaak. Meestal wist Emma helemaal niet wat ze had gedaan als er weer eens met de deuren geslagen werd, zo hard dat het hele huis stond te trillen. Mama zei dan naderhand dat haar vader het zelf ook niet precies wist. Dat hij ‘gorlieries’ of zoiets was en er straks spijt van zou hebben. En soms, heel zelden, zei hij dat dan tegen haar zelf. Dan kwam hij naar haar kamer, raakte haar betraande wang aan, streek over haar haren en legde uit dat het niet zo eenvoudig was om volwassen te zijn, vanwege de verantwoordelijkheid en de problemen en zo. Voor Emma waren die uitzonderlijke momenten de gelukkigste op aarde, en naar precies zo’n moment verlangde ze nu.

Juist vandaag zou het zoveel voor haar betekenen.

Omdat ik zo bang ben.

‘Papa, toe nou, ik...’

Ze wilde naar het hoofdeinde lopen om zijn voorhoofd aan te raken en struikelde daarbij over een fles.

O, nee...

In haar opwinding was ze vergeten dat papa en mama altijd een waterfles naast hun bed lieten staan, voor het geval een van hen 's nachts dorst kreeg. Toen hij omviel en over het parket rolde, klonk dat voor Emma alsof er een goederentrein door de slaapkamer denderde. Het lawaai leek oorverdovend, alsof het donker het geluid versterkte.

De lamp ging aan.

Aan haar moeders kant.

Emma slaakte een schrille kreet toen ze plotseling in het licht stond.

'Schatje?' hoorde ze haar moeder vragen, die er in de lichtkegel van haar leeslamp als een heilige uitzag. Als een heilige met verwarde haren en slaapvrouwen in haar gezicht.

Opgeschrokken sperde nu ook Emma's vader zijn ogen open.

'Wat, verdomme, wat...' Hij praatte hard, zijn blik dwaalde rond, op zoek naar een oriëntatiepunt. Het was duidelijk dat hij uit een boze droom was wakker geworden, er misschien zelfs nog in zat. Hij ging overeind zitten.

'Wat is er, liefde?' wilde haar moeder weten.

Voor Emma een antwoord kon geven, barstte haar vader los. 'Godskolere!'

'Thomas!' wees de moeder haar echtgenoot terecht.

Hij schreeuwde nog harder, terwijl hij in Emma's richting gebaarde. 'Shit, hoe vaak heb ik je gezegd...'

'Thomas!'

'... dat je ons 's nachts met rust moet laten!'

'Maar mijn... mijn... mijn kast...' Emma begon te hakkelen en haar ogen schoten vol met tranen.

'Niet alweer,' tierde haar vader verder. De suspogingen van haar moeder leken hem alleen maar woedender te maken.

'Arthur,' legde Emma desondanks uit. 'De geest. Hij is er weer. In de kast. Jullie moeten meekomen, alsjeblieft. Anders doet hij me misschien wel wat.'

Haar vader haalde zwaar adem, zijn gezicht betrok, zijn lippen trilden en heel even zag hij eruit zoals ze zich Arthur voorstelde: als een zwetend duiveltje met een dikke buik en een kaal hoofd.

‘We moeten helemaal niks. Emma, rot onmiddellijk op, of ik doe je wat. En niet misschien, maar zeker weten!’

‘Thomas!’ hoorde ze haar moeder opnieuw uitschreeuwen, waarna Emma achterover tuimelde.

De woorden hadden Emma geraakt. Harder dan het batje dat ze afgelopen maand bij het tafeltennissen in haar gezicht had gekregen. Haar ogen vulden zich met nog meer tranen. Het was alsof haar vader haar een klap had gegeven. Haar wang brandde, hoewel hij zijn handen niet eens had opgetild.

‘Zo praat je toch niet tegen je dochter,’ hoorde Emma haar moeder zeggen. Angstig, met een zachte stem. Bijna smekend.

‘Ik praat met haar zoals ik wil. Ze moet eindelijk eens leren niet elke nacht hier onverwachts binnen te vallen...’

‘Het is een meisje van zes.’

‘En ik ben een man van vierenveertig, en waar ik behoefte aan heb telt in dit huis blijkbaar niet.’

Emma liet zonder het te merken haar olifant vallen. Ze draaide zich om naar de deur en verliet de kamer alsof ze aan een onzichtbaar marionettentouwje werd getrokken.

‘Thomas...’

‘Hou op met dat *Thomas*,’ deed haar vader haar achter haar rug na. ‘Ik ben pas een halfuur geleden gaan slapen. Als ik morgenvroeg niet fit op de rechtbank ben en als ik deze zaak verlies, dan is het afgelopen met het advocatenkantoor, dan kun je dit alles hier op je buik schrijven: het huis, jouw auto, de baby.’

‘Ik weet...’

‘Jij weet helemaal niets. Emma kost ons nu al klauwen met geld, maar jij wilde per se nog zo’n kleintje dat me dan helemaal niet meer laat slapen. Verdomme. Ik ben hier de kostwinner als je dat nog niet doorhad. EN IK HEB MIJN SLAAP NODIG!’

Emma was al halverwege de gang, maar de stem van haar vader werd niet zachter. Alleen die van haar moeder.

‘Sst, Thomas. Lieverd, ontspan je nou even.’

‘HOE MOET IK ME NOU ONTSPANNEN?’

‘Laat me, alsjeblieft. Ik ben er nu voor jou, oké?’

‘Er voor mij zijn? Sinds je weer zwanger bent, denk je alleen nog maar aan jezelf...’

‘Ik weet het, ik weet het. Dat is mijn fout. Kom, laat mij maar even...’

Emma deed haar kamerdeur dicht en sloot zich af voor de stemmen van haar ouders.

Tenminste die uit de slaapkamer. Niet die in haar hoofd.

Rot onmiddellijk op, of...

Ze veegde de tranen uit haar ogen en wachtte tot het geruis in haar oren zou verdwijnen, maar dat gebeurde niet. Net zomin als het maanlicht uit haar kamer wegging dat hier helderder scheen dan bij haar ouders. Haar vouwgordijnen waren van dun linnen en er glommen lichtgevende plaksterren aan het plafond boven haar bed.

Mijn bed.

Emma wilde erin wegkruipen en onder het dekbed gaan liggen huilen, maar dat kon ze pas als ze zeker wist dat de geest niet meer in zijn verstoppplaats zat. Dat hij haar niet tijdens het slapen besprong, en niet weer, zoals elke keer als mama met haar ging kijken, verdwenen was.

De oude linnenkast was een gevaarte met grof snijwerk in de eikenhouten deuren, die bij het opengaan de krakende lach van een oude heks nadeden.

Zoals nu.

Laat hem alsjeblieft weg zijn.

‘Hallo?’ zei Emma tegen het zwarte gat voor haar ogen. De kast was zo groot dat haar spullen alleen de linkerhelft innamen. In de andere helft was plaats voor de handdoeken en tafelkleden van haar moeder.

En voor Arthur.

‘Hallo,’ antwoordde de geest met de zware stem. Zoals altijd klonk het alsof hij een hand voor zijn mond hield. Of een doek.

Emma slaakte een schelle kreet. Maar vreemd genoeg voelde ze niet die diepe, alles omvattende vrees van daarnet, toen het voor de eerste keer in de kast gerommeld had en ze was gaan kijken.

Misschien is angst als een zak winegums, dacht ze. Mijn zak was al opgegaan in de slaapkamer van mijn ouders.

‘Je bent er nog.’

‘Natuurlijk. Denk je dat ik je alleen laat?’

Dat had ik graag gewild.

‘Wat als mijn papa was komen kijken?’

Arthur lachte zachtjes. ‘Ik wist dat hij dat niet zou doen.’

‘Hoezo?’

‘Heeft hij zich ooit iets van jou aangetrokken?’

Emma aarzelde. ‘Ja.’

Nee. Ik weet het niet.

‘Maar mama...’

‘Je mama is zwak. Daarom ben ik ook hier.’

‘Jij?’ Emma haalde haar neus op.

‘Zeg eens...’ Arthur pauzeerde even en zijn stem werd nog lager. ‘Heb je gehuild?’

Emma knikte. Ze wist niet of de geest haar kon zien, maar vermoedelijk had hij geen licht voor zijn ogen nodig. Misschien had hij helemaal geen ogen, dat wist ze niet zeker. Ze had Arthur immers nog nooit gezien.

‘Wat is er gebeurd?’ wilde hij weten.

‘Papa begon te schelden.’

‘Wat heeft hij dan gezegd?’

‘Hij zei...’ Emma slikte. De woorden in haar eigen hoofd te horen was één ding. Ze hardop uit te spreken iets anders. Het deed pijn. Maar Arthur stond erop en ze wilde niet dat hij net zo woedend zou worden als papa zo-even, dus herhaalde ze het.

“Rot onmiddellijk op, of ik doe je wat.”

‘Heeft hij dát gezegd?’

Emma knikte opnieuw. En Arthur leek haar werkelijk in het donker te kunnen zien, want hij reageerde op haar geknik. Hij bromde afkeurend en toen gebeurde er iets heel wonderlijks. Arthur verliet zijn verstopplaats. Voor de eerste keer.

De geest, die veel groter was dan ze zich had voorgesteld, schoof enkele kleeerhangers opzij en streek bij het naar buiten klimmen met zijn gehandschoende vingers over haar haren.

‘Ga maar rustig in bed liggen, Emma.’

Ze keek naar hem op en verstarde. In plaats van een gezicht zag ze een vertekend beeld van zichzelf. Alsof ze in de spiegel van een gruwelkabinet keek die op een lange, zwarte zuil was gemonteerd.

Het duurde even voor ze zich ervan bewust werd dat Arthur een motorhelm droeg. In het vizier daarvan zag ze haar misvormde evenbeeld.

‘Ik ben zo weer terug,’ beloofde hij, waarna hij zich naar de deur omdraaide.

Iets aan zijn manier van lopen kwam haar vaag bekend voor, maar Emma was veel te veel afgeleid door het scherpe voorwerp in Arthurs rechterhand.

Er zouden jaren voorbijgaan, voor haar duidelijk werd dat het om een spuit ging.

Met een lange naald die in het maanlicht zilverachtig glinsterde.

Een leugenaar wordt niet geloofd, ook al spreekt hij de waarheid.
Spreekwoord

Hoofdstuk 1

28 jaar later

‘Doet u dit niet. Ik heb gelogen. Alstublieft...’

De toeschouwers, bijna uitsluitend mannen, deden hun best om een onbewogen gezicht op te zetten, terwijl ze toekeken hoe de halfnaakte, zwartharige vrouw gekweld werd.

‘In godsnaam, dit is een misverstand. Ik heb dit allemaal maar verzonnen. Een verschrikkelijk misverstand... Help!’

Haar geschreeuw weerklonk door de witgeschildeerde, steriele ruimte, de woorden waren duidelijk te verstaan. Niemand zou kunnen ontkennen dat er een vergissing werd begaan.

De vrouw wilde dit niet.

Toch stak de enigszins te zware, bebaarde man met scheve tanden de injectienaald in de binnenkant van haar vastgebonden arm.

Toch werden de elektroden die op haar voorhoofd en slapen bevestigd waren, er niet afgehaald, ook niet de band om haar hoofd waardoor ze op die betreurenswaardige, mishandelde apen in dierproeflaboratoria leek, waarbij de schedel was geopend en sondes in de hersenen waren gestoken.

En dat stond niet zo heel ver van datgene wat haar dadelijk zou worden aangedaan.

Toen het narcosemiddel en de spierverslapper hun werk deden, werd ze aan de beademing gelegd. Daarna begonnen de mannen haar stroomstoten te geven. Vierhonderdvijfenzeventig volt, zeventien keer achter elkaar, tot ze een epileptische aanval teweegbrachten.

Vanuit de schuine hoek van de bewakingscamera viel niet te onderscheiden of de zwartharige vrouw zich verzette of dat haar ledematen spastisch bewogen. De ruggen van de met ziekenhuisjas en mondkapje uitgedoste gestalten benamen het zicht van de toeschouwers. Maar het geschreeuw was opgehouden.

Ten slotte stopte ook de opname en ging het licht in de zaal weer aan.

‘Wat u zojuist hebt gezien, is een choquerend geval...’ begon dr. Emma Stein haar betoog, waarna ze zichzelf kort onderbrak om de microfoon wat dichtter naar zich toe te trekken, zodat de genodigde congresgangers haar beter konden verstaan. Intussen baalde ze ervan dat ze het trapje had afgeslagen dat de technicus haar bij de soundcheck had aangeboden. Normaal zou ze er zelf om hebben gevraagd, maar die kerel in zijn blauwe overall had zo hautain gegrijsd dat ze de praktische verhoging had geweigerd, met als gevolg dat ze op haar tenen achter het spreekgestoelte stond.

‘... is een choquerend geval van de al lang dood gewaande dwangpsychiatrie.’

De meeste aanwezigen in de zaal waren net als Emma psychiater. Ze hoefde haar collega's dus niet uit te leggen dat haar kritiek geen betrekking had op de methode van de elektroconvulsiotherapie. Hoe middeleeuws het ook mocht klinken om stroom door menselijke hersenen te leiden, zo veelbelovend waren de resultaten ervan in de strijd tegen psychoses en depressies. Onder volledige narcose was de behandeling zo goed als vrij van bijwerkingen.

‘Deze opnames van een bewakingscamera in een operatiekamer konden we uit de Orphelio-kliniek in Hamburg smokkelen. De patiënte die u daarnet heeft gezien, werd daar op 3 mei vorig jaar opgenomen. De opnamediagnose luidde schizofrene psychose, enkel en alleen gebaseerd op de verklaringen die de vierendertigjarige bij de opname zelf had afgelegd. Terwijl ze kerngezond was. De zogenaamde patiënte had haar symptomen alleen maar geveinsd.’

‘Waarom?’ vroeg een stem schuin links van haar ongeveer in het

midden van de zaal. De man had bijna moeten schreeuwen om zich in de theaterachtige ruimte verstaanbaar te maken. De Duitse Maatschappij voor Psychiatrie had voor haar jaarcongres de grote zaal van het Internationale Congres Centrum in Berlijn gehuurd. Vanbuiten deed het ICC denken aan een zilverkleurig ruimtestation, dat vanuit de oneindige verten van het heelal recht onder de radiotoren was geland. Bij binnenkomst van het gebouw uit de jaren zeventig dat mogelijk met asbest besmet was (experts lagen daarover in de clinch), dacht je toch eerder aan een retrofilm dan aan science-fictionfilm. Chrom, glas en zwart leer domineerden de inrichting.

Emma liet haar blik over de goed bezette rijen stoelen gaan, maar kon de vragensteller niet ontdekken, dus praatte ze in de richting vanwaar ze dacht dat de stem vandaan kwam.

‘Tegenvraag: wat zeggen de Rosenhan-experimenten u?’

Een oudere collega, die aan de rand van de eerste rij in een rolstoel zat, knikte instemmend.

‘Die werden voor het eerst eind jaren zestig, begin jaren zeventig uitgevoerd, met als doel de betrouwbaarheid van psychiatrische prognoses te testen.’ Emma krulde, zoals altijd als ze wat nerveus was, een pluk van haar dikke, teakhoutenbruine haar om haar linkerwijsvinger. Voor de lezing had ze niets gegeten, uit angst om moe te worden of te moeten boeren. Nu rommelde haar maag zo hard dat ze bang was dat de mensen in de zaal het geknor zouden horen door de microfoon. En zo nieuwe stof opleverde voor de grappen die vast en zeker over haar dikke achterwerk de ronde deden. Dat ze verder juist slank was, vergrootte haar lichamelijke tekortkomingen in haar ogen nog meer.

‘Boven bezemsteel, onder sloopkogel,’ had ze vanochtend vroeg weer gedacht toen ze zichzelf voor de badkamerspiegel kritisch bekeek.

Het volgende moment had Philipp haar van achteren omhelsd en beweerd dat ze het mooiste lichaam had dat hij ooit had aangeraakt. En bij hun afscheidszoen had hij haar bij de voordeur tegen

zich aan getrokken en in haar oor gefluisterd dat hij, zodra ze weer terug was, dringend een relatietherapiesessie nodig had van de meest erotische, vrouwelijke psychiater van Charlottenburg. Ze merkte dat hij het serieus meende, maar ze wist ook dat haar man bedreven was in het uitdelen van complimenten. Emma had eraan moeten wennen, maar flirten zat gewoon in Philipps aard, en hij liet zelden een gelegenheid voorbijgaan om het in praktijk te brengen.

‘Voor het doel van de Rosenhan-experimenten, die genoemd zijn naar de Amerikaanse psycholoog David Rosenhan, lieten acht testpersonen zich voor de schijn in psychiatrische klinieken opnemen. Studenten, huisvrouwen, schilders, psychologen en artsen. Allemaal vertelden ze bij de opname hetzelfde verhaal: ze hadden stemmen gehoord, merkwaardige, akelige stemmen die woorden hadden gezegd als “hol”, “dof” of “leeg”.

Het zal u niet verrassen om te horen dat al deze neppatiënten werden opgenomen, de meeste van hen met de diagnose schizofrenie of manisch-depressieve psychose.

Hoewel de proefpersonen aantoonbaar gezond waren en ze zich na de opname volkomen normaal gedroegen, werden ze wekenlang in de inrichtingen behandeld en moesten ze in totaal meer dan tweeduizend pillen slikken.’

Emma nam een slok water uit het klaarstaande glas. Ze had lippenstift opgedaan, ook al zag Philipp haar liever ‘natuurlijk’. Ze had inderdaad een ongewoon gladde huid die volgens haar veel te bleek was, zeker gezien haar opvallende haarkleur. Wat er ‘sympathiek’ aan dat contrast zou moeten zijn, zoals Philipp vond, zag ze zelf niet.

‘Als u denkt dat de jaren zeventig al lang geleden zijn en dat dit in een andere eeuw, dus de middeleeuwen van de psychiatrische wetenschap heeft plaatsgevonden, dan kan deze video u uit die droom helpen: hij is afgelopen jaar gemaakt. Ook deze jonge vrouw was een proefpersoon. We hebben het Rosenhan-experiment herhaald.’

Er ging een gefluister door de zaal. Vermoedelijk niet zozeer uit

vrees voor schandalige resultaten, als wel uit bezorgdheid van de aanwezigen wellicht zelf getest te zijn.

‘Opnieuw hebben we neppatiënten naar psychiatrische instellingen gestuurd, opnieuw hebben we getest wat er gebeurt als volledig gezonde mensen in een gesloten inrichting worden opgenomen. Met beangstigende resultaten.’

Emma nam een tweede slok, waarna ze verderging: ‘Op grond van slechts een enkele zin bij haar opname werd bij de vrouw uit de video de diagnose schizofrene paranoia gesteld. Vervolgens werd ze meer dan een maand behandeld. Niet alleen met medicatie en gesprekstherapieën, maar ook met fysieke dwang. Zoals u zelf heeft kunnen zien en horen, heeft ze op niet mis te verstane wijze duidelijk gemaakt dat ze de elektroshockbehandeling niet wil. Niet zo gek, want ze is kerngezond. Toch werd ze gedwongen behandeld.

Hoewel ze dat duidelijk afwees. Hoewel na haar opname geen verdere opvallende feiten werden vastgesteld en ze tegen de behandelende artsen meerdere malen had verklaard dat haar toestand zich genormaliseerd had. Maar de artsen luisterden noch naar haar noch naar de verpleegkundigen en medepatiënten. Want in tegenstelling tot de maar af en toe langskomende artsen, waren de personen met wie ze langere tijd samen was ervan overtuigd dat deze vrouw volstrekt niet thuishoorde op de gesloten afdeling.’

Emma zag hoe iemand voorin opstond. Ze gaf de technicus het afgesproken teken om het wat lichter te maken. Toen haar ogen een uit de kluiten gewassen, slungelige man met dun haar ontwaarden, wachtte ze tot een langbenige congresassistente zich een weg door de rijen had gebaand en hem een zendmicrofoon aangaf.

De man blies een keer in de microfoon, waarna hij zei: ‘Stauder-Mertens, Academisch Ziekenhuis Keulen. Als ik zo vrij mag zijn, collega. U presenteert ons hier vage horrorvideo’s waarvan we de herkomst liever niet willen weten en beweert verschrikkelijke dingen, die, mochten ze ooit openbaar worden, onze beroepsgroep enorme schade toe zouden kunnen brengen.’

‘Hebt u ook een vraag?’ wilde Emma weten.

De arts met de dubbele naam knikte. ‘Hebt u nog meer bewijs afgezien van de verklaring van deze neppatiënte?’

‘Ik heb haar persoonlijk voor dit experiment uitgekozen.’

‘Mooi, maar kunt u ook uw hand voor haar in het vuur steken? Ik bedoel, hoe kunt u weten dat deze persoon werkelijk gezond is?’

Zelfs vanaf een afstand kon Emma dezelfde zelfverzekerde glimlach herkennen die haar al bij de technicus had geïrriteerd.

‘Waar wilt u heen, meneer Stauder-Mertens?’

‘Dat iemand die zich onder voorspiegeling van valse feiten vrijwillig wekenlang in een gesloten inrichting laat opnemen, een persoon is die een – laat ik het voorzichtig uitdrukken – buitengewone psychische gesteldheid moet hebben. Wie zegt dat deze opmerkelijke dame uiteindelijk toch niet aan de symptomen leed waarvoor ze behandeld werd en die zich misschien pas tijdens haar verblijf openbaarden?’

‘Ik,’ antwoordde Emma.

‘O, was u dan de hele tijd bij haar?’ vroeg de man enigszins laatdunkend.

‘Ja.’

Zijn zelfverzekerde grijns was verdwenen. ‘U?’

Emma knikte en de stemming in de zaal werd merkbaar nerveuzer.

‘Helemaal goed,’ bevestigde Emma. Haar stem trilde van opwinding, maar ook van woede om de monstrositeit van haar onthullingen. ‘Waarde collega’s, u hebt de testpersoon op de video alleen van achteren en met geverfd haar gezien, maar de vrouw die tegen haar uitdrukkelijk verklaarde wil eerst onder narcose werd gebracht en daarna onder dwang met stroomstoten werd behandeld, die vrouw was: ik.’

Hoofdstuk 2

Twee uur later

Emma pakte haar rolkoffer en aarzelde bij het binnengaan van kamer 1904 om de eenvoudige reden dat ze nauwelijks wat kon zien. Het beetje licht dat door het donker brak, kwam van de ontelbare lichten van de stad, negentien verdiepingen onder haar.

Het Le Zen aan de Tauentzienstrasse was Berlijns nieuwste vijfsterren chroom-en-glas paleis met meer dan driehonderd kamers. Hoger en luxueuzer dan elk andere hotel in de hoofdstad. En – tenminste in Emma's ogen – tamelijk smaakloos ingericht.

Dat was in elk geval haar eerste indruk nadat ze de hoofdschakelaar naast de deur had gevonden en het plafondlicht aansprong.

De meubilering wekte de indruk dat de stagiaire van een binnenhuisarchitect de opdracht had gekregen om alle clichés die je bij een oosterse levenswijze kon verzinnen, bij de keuze van de inrichting toe te passen.

In de hal, die van de aangrenzende slaapkamer slechts door een dunne, met zijdepapier overtrokken schuifdeur was afgescheiden, stond een Chinese bruidskast. Een looper van bamboe strekte zich van de deur tot een laag futonbed. De lampen naast de lage zitmeubels leken op de kleurige lampions van de sint-maartenoptocht, die de kleuterschool van de Heerstrasse-buurt elk jaar met de kleintjes organiseerde. Verrassend stijlvol was daarentegen een enorme zwart-witfoto tussen de divan en inbouwkast, die een meer dan levensgroot portret van Ai Weiwei toonde en van de vloer tot aan het

plafond reikte. Emma had pas een tentoonstelling van die briljante Chinese kunstenaar bezocht.

Ze maakte haar blik los van de man met het warrige sikje, hing haar jas in de kast en haalde haar mobieltje uit haar handtas.

Voicemail.

Ze had het al een paar keer geprobeerd, maar Philipp nam niet op. Zoals gebruikelijk wanneer hij dienst had.

Zuchtend liep ze naar het raam dat doorliep tot de vloer, deed haar *peeptoes* uit, waardoor ze naar de gemiddelde lengte van een veertienjarige kromp en keek naar de Kurfürstendamm beneden haar. Ze streek over haar buik, die nog geen welving liet zien, daarvoor was het nog wat te vroeg. Maar de gedachte dat er iets in haar groeide dat veel belangrijker was dan welk seminar of welke professionele erkenning dan ook, kalmeerde haar.

Het had een tijdje geduurd voordat vijf weken geleden eindelijk het tweede streepje op de zwangerschapstest verschenen was. En dat was ook de reden waarom Emma vandaag niet thuis sliep, maar voor de eerste keer in haar eigen stad in een hotel overnachtte. Haar kleine huis aan de Teufelssee-Allee leek momenteel op een bouwplaats, want ze waren begonnen om de zolder tot een kinderkamer te verbouwen. Ook al vond Philipp dat het misschien wat voorbarig was om voor het einde van de eerste drie zwangerschapsmaanden aan de nesteldrang toe te geven.

Omdat hij weer eens voor zijn werk in een andere stad gestationeerd was, had Emma het overnachtingspakket aangenomen dat de Duitse Maatschappij voor Psychiatrie aan elke gastspreker op het tweedaagse congres gratis had aangeboden; zelfs aan degenen die in Berlijn woonden, zodat ze bij de gezamenlijke avondbijeenkomst (waarvan Emma spijbelde), in de balzaal van het hotel ook wat konden drinken.

‘De lezing eindigde inderdaad zoals je had voorspeld,’ sprak ze in op Phillipps voicemail. ‘Toch hebben ze me niet gestenigd, maar alleen omdat ze geen stenen bij zich hadden.’

Ze glimlachte.

‘Mijn hotelkamer hebben ze in elk geval niet teruggenomen. De sleutelkaart die ik bij de congresstukken heb gekregen, paste nog.’

Emma stuurde Phillipp er een kus achteraan, verbrak de verbinding en miste hem verschrikkelijk.

Beter hier alleen in een hotel dan alleen thuis tussen verfemmers en opengebroke muren, probeerde ze de situatie positief te benaderen.

Ze liep de badkamer in. Bij het uittrekken van haar mantelpak zocht ze naar de regelaar van de luidsprekers in het verlaagde plafond, waar het geluid van de tv uit kwam.

Te vergeefs.

Dus moest ze nog een keer terug naar de woonkamer om de tv uit te zetten. Ook hier duurde het een poosje voor ze de afstandsbediening in een nachtkastje vond, waardoor ze nu helemaal op de hoogte was van een vliegtuigcrash in Ghana en een vulkaanuitbarsting in Chili.

Emma hoorde de nasaal klinkende tv-presentator naar een nieuw bericht overgaan. ‘... waarschuwt de politie voor een dader, die meerdere malen vrouwen...’ en drukte het geluid weg.

In de badkamer duurde het even voor ze de temperatuurinstelling had gevonden.

Als koukleum hield ze van warm water, zelfs nu het hartje zomer was, maar met nog geen twintig graden was het een ongewoon frisse en vooral winderige junidag geweest.

Dus stelde ze de digitale thermostaat van de douche in op veertig graden, haar pijngrens, en wachtte op de tinteling die altijd opkwam zodra de hete straal haar huid raakte.

Normaal gesproken voelde ze zich automatisch levendiger, zodra ze gehuld in stoom het warme water op haar lichaam voelde, maar vandaag was het effect minder, ook omdat de modder waarmee na de lezing naar haar was gegooid, niet met water en hotelzeep kon worden afgespoeld.

De reacties op haar onthullingen dat ook in de eenentwintigste eeuw mensen gevaar liepen om op grond van slordig en verkeerd gestelde diagnoses de speelbal te worden van halfgoden in witte jassen die hun macht misbruikten, waren heftig geweest. Meer dan eens was de betrouwbaarheid van haar onderzoeksresultaten in twijfel getrokken. De uitgever van het meest gerenommeerde wetenschappelijke vaktijdschrift had zelfs een nauwgezet controleonderzoek aangekondigd, voordat de publicatie van een artikel over haar werk 'in overweging zou worden genomen'.

Zeker, enkele collega's hadden na de bijeenkomst hun steun toegezegd, maar zelfs bij de paar mensen die haar op de schouder klopten, had ze het onuitgesproken verwijt in hun ogen kunnen lezen: 'Waarom heb je jezelf toch in gevaar gebracht door dit domme experiment op jezelf? En bovenal: waarom zet je je carrière op het spel en zoek je de confrontatie met de machthebbers in de ziekenhuisbranche?'

Dat was iets wat Phillipp haar nooit zou vragen. Hij begreep waarom Emma al jaren opkwam voor de verbetering van de rechtspositie van patiënten onder psychiatrische behandeling, die doorgaans om hun psychische ziekte met meer wantrouwen werden bejegend dan patiënten die zich bijvoorbeeld over een verkeerde tandartsbehandeling beklaagden.

Phillipp begreep bovendien waarom ze daarvoor ook ongebruikelijke, soms gevaarlijke paden bewandelde. Zonder twijfel lag dat aan het feit dat ze op dat punt zo op elkaar leken.

Ook Philipp overschreed voor zijn werk grenzen die geen normaal mens vrijwillig zou overgaan. Simpelweg omdat de psychopaten en meervoudige daders, die hij als onderzoeksleider van de afdeling daderprofilering bij de federale recherche achterna zat, hem vaak geen andere keuze lieten.

Sommige paren delen hetzelfde gevoel voor humor, bij anderen is een soortgelijke vrijetijdsbesteding of een gemeenschappelijke politieke overtuiging de basis. Emma en Philipp daarentegen lachten

om volstrekt verschillende grappen, zij had niets met voetbal en hij begreep niets van haar liefde voor musicals, en terwijl zij in haar jeugd tegen kernenergie en de bontindustrie had gedemonstreerd, was hij lid van de jongerenorganisatie van de CDU geweest. Dat wat het fundament van hun relatie vormde, heette: empathie. Intuïtie en ervaring maakten het voor hen mogelijk zich in de geest van andere mensen te verplaatsen en de geheimen van hun psyche aan het licht te brengen. Terwijl Emma dat deed om de patiënten die haar privépraktijk aan de Savignyplatz bezochten van hun psychische problemen te verlossen, gebruikte Philipp zijn buitengewone capaciteiten om gedrags- en persoonsprofielen op te stellen. Mensen met zijn beroep werden door scenarioschrijvers vaak 'profilers' genoemd, maar heetten in het echte leven gedragskundigen. Dankzij Philipps analyses waren al enkele van de gevaarlijkste daders die de bondsrepubliek ooit had gekend, opgepakt.

Maar de laatste tijd verlangde Emma ernaar dat ze het allebei eens wat rustiger aan zouden doen. Ze raakte het gevoel niet kwijt dat ook Philipp er steeds slechter in slaagde, in hun toch al spaarzame vrije tijd de nodige afstand tot zijn werk te bewaren. En ze was bang dat ze hard op weg waren de nietscheaanse spreuk over de afgrond te bewijzen; dat als je daar maar lang en diep genoeg in kijkt, de afgrond ook in jou kijkt.

Een time-out, of op z'n minst een vakantie. Dat hadden ze nodig.

Hun laatste gezamenlijke reis was al zo lang geleden dat de herinneringen eraan al aan het verbleken waren.

Emma masseerde de shampoo van het hotel in haar haar en kon alleen maar hopen dat ze er de volgende morgen niet als een poedel uit zou zien. Hoe stevig haar bruine haar ook was, het reageerde gevoelig op het verkeerde verzorgingsproduct. Het had haar talloze pogingen en veel tranen gekost voor ze uitgevonden had wat haar haardos liet glanzen of wat haar hoofd in een opengescheurd kussen veranderde.

Emma spoelde de shampoo uit, trok het douchegordijn opzij

en verbaasde zich er nog over waarom zo'n duur hotel geen glazen schuifdeuren had geplaatst, toen ze van het ene op het andere moment niet meer helder kon nadenken.

Het was angst die ze voelde.

Vluchten was het eerste waar ze aan dacht toen ze de letters zag.

Op de badkamerspiegel.

In keurig blokschrift, dwars over de beslagen ruit stond:

ROT OP.

VOOR HET TE LAAT IS!